

Pühapäev

Ævar märkas vannitoa aknast välja vaadates tulekahju ja nägi kummalist kuma krundi kohal, mis asus nende oma taga. Algul mõtles ta uniselt, et päike pidi keset ööd maja taha loojuma, aga siis kuulis ta vaikust lõhestavat kiledat hala ja taipas, mis toimub. Ta tõmbas püksid üles ja tormas ukse poole, ilma et oleks Rósat äratanud või mantlit selga pannud.

Märjad oksad rebisid ta nahka, kui ta läbi krunte eraldava heki tungis. Tulekahju oli maja esiosas, nii et Ævar läks otse tagaukse juurde ja katsus linki. Kui uks ei avanenud, tagus ta vastu klaasi.

„Halloo!“ hüüdis ta laupa vastu ruutu surudes. „Kas keegi on kodus?“

Ta eeldas, et kuuleb karjeid või et inimesed tulevad jooksuga, aga midagi ei juhtunud. Majas elas abielupaar kahe lapsega. Tegelikult ei olnud nad enam lapsed: mõlemad pidid kahekümne ringis olema, ehkki elasid veel vanemate juures.

Ævar tundis, kuidas süda õhukese alussärgi all peksis, aga ei märganudki külma. Ta mõtles, kas peaks ukse maha murdma. Filmides nägi see lihtne välja, kuid ta teadis, et päriselus on asi teisiti.

Selle asemel jooksis ta maja nurga juurde ja nägi oma jahmatuseks sissesõiduteele pargitud autot. Keegi võis kodus olla.

„Mis lahti?“

Ringi pöörates nägi Ævar lähemale tormavat naabrimeest. Mis ta nimi oligi? Jón. Jens. Midagi sellist.

„Tulekahju,“ vastas Ævar hingeldades. „Ma ei saa sisse. Ma ei tea, kas keegi on kodus. Ma...“

„Ma helistan häirekeskusse,“ ütles Jón või Jens, kel oli jätkunud mõistust mantel selga panna ja telefon kaasa võtta. Ævar oli paljajalu ja aluspesus, aga praegu ei olnud aega selliste tühiste asjade pärast muretseda.

„Sina helista, ma proovin peast,“ ütles ta ja asus pooljoostes teele. Ta krimpsutas valust nägu, kui kruus paljastesse jalataldadesse löikas.

Välisuks oli samuti lukus ega andnud järele, ükskõik kuidas Ævar ei püüdnud seda avada.

Kuumust ja suitsu oli nii palju, et ta ei saanud lähemale minna. Ta hoidis käsivart näo ees, köhis, kuulis sireene ja teadis, et ei saa rohkem midagi teha.

Unnar ärkas ja leidis end täies riides voodist. Valge särk kleepus keha külge, ülikonnapükste nõöbid olid lahti ja aluspüksid paistsid. Suu oli nii kuiv, et ta liigutas huuli, et sülge tekitada, pani siis käe kaitseks silmade ette pimestava päikesevalguse eest, mis aknast sisse paistis.

Kui ta üritas istuli tõusta, läbistas valu pead nagu nuga, nii et ta heitis uuesti pikali ja pani silmad kinni. Mõne aja pärast ronis ta voodist välja ja läks raskustega vannituppa, kus eelmise õhu liialdused tualetipotti maandusid.

Unnar oli selle jaoks liiga vana. Ehkki ta jõi regulaarselt, ei joonud ta end tavaliselt nii pildituks nagu eile õhtul.

Duši all seistes üritas ta juhtunut meenutada. Talle meenus õhtusöök ja õhtu esimene osa. Bollinger' pudelid, mis nad olid eelroa juurde joonud, praad, mis oli pärast pikka *sous-vide* meetodil valmimist suus sulanud, Hasselbacki kartulid. Kõik olid toitu kiitnud ja pärast olid nad joonud ära pudeli Villi toodud kümneaastast ühelinnaseviskit.

Agä pärast seda olid õhtu sündmused hägused ja kui duši all käidud, ei mäletanud Unnar ikka veel, kuidas ta riietega voodisse jõudis. Riietudes ei jätnud teda halvaendeline tunne, agä mida rohkem ta õhtut meenutada üritas, seda enam näis see tema haardest põgenevat.

Tema seitsmeaastane tütar Anna harjutas elutoas võimlemiselemente, kui Unnar välja ilmus.

Anna tõstis mõlemad käed, sirutas jala välja, painutas taha-poolle ja tegi täispöörde. Oleks võinud arvata, et tal polegi luid.

„Vau,“ ütles Unnar imetlevalt. „Kui osav tüdruk meil on.“

Anna säras uhkusest ja krimpsutas siis nina. „Issi, su hinge-õhk haiseb.“

Kabinetis leidis ta Laufey arvuti taga istumas, prillid nina-otsal. Kohe kui naine teda märkas, sulges ta ekraanil olnud lehekülje.

„Kas sa broneerid lende?“ Unnar arvas, et oli märganud lennufirma logo.

Laufey pööras ringi. „Tegelikult jah,“ ütles ta. „Ma pean Rootsi piletid ära ostma.“

„Alles nüüd? Aga sinna on ainult kaks nädalat aega.“

„Jah, ma tean, ma olen kohutavalt hiljaks jäänud.“ Laufey võttis prillid eest, hõõrus silmi ja uuris meest, nagu näeks teda esimest korda üle pika aja korralikult. „Kuidas sa end tunned?“

„Hästi,“ valetas Unnar.

„Sa jõid eile õhtul ikka kuradi moodi.“

„Sina samuti.“

Sellele Laufey ei vastanud.

Unnar ei mäletanudki tegelikult, kas Laufey oli palju joonud. Ta mäletas naise eileõhtusest käitumisest vaevalt midagi peale selle, et too oli teiste naistega lobisenud, kui tema ja ta sõbrad kooliaegu meenutasid. Ja Laufey oli teda tigidalt vahtinud, kui ta kohe pärast õhtusööki nõusid ära ei koristanud.

Unnar üritas naise ilmest välja lugeda, kas midagi oli veel juhtunud, aga Laufey ilme oli läbitungimatu. Naine küsis, kas ta kohvi tahab.

„Ei,“ keeldus Unnar. „Tänan, ei.“

Ta jälgis, kuidas naine läks kööki ja valas ube kohvi-automaaži, mille nad olid eelmisel aastal jõulude ajal ostnud.

Naine oli kunagi ilus olnud, aga praegu pööras ta oma välimusele vähe tähelepanu. Paar aastat tagasi oli ta lasknud

juuksed lühikeseks lõigata ja hakanud prille kandma – jumal, kuidas mees neid prille vihkas. Need tegid naise vähemalt kümme aastat vanemaks.

Kui nad tuttavaks said, oli Laufey viisteist ja unistas juuksuriametist. Nad olid alati metsikuvõitu, seksisid kus iganes tahtsid: klubi taga põiktänavas, Unnari vanemate voodis, hotelli rõdul Hispaanias. Nüüd oli naine nelikümmend kaks, istus Akranesi linnavolikogus, andis joogatunde ja õppis midagi. Alati kui naine avalikkuse ees rääkis, pani tema kriipiv hääl mehe võpatama. Nad seksisid haruharva ja see sai alati kiiresti läbi.

Paljude kolleegide naised nägid palju paremad välja ja paistsid oma välimusest palju rohkem hoolivat. Aga ühtki neist ei saanud võrrelda Tommi uue kallima Helenaga. Tommi, kes töötas koos Unnariga ekspordiosakonnas, oli eelmisel aastal lahutanud, tema kaks last olid teismelised, nii et ta nägi neid harva. Helenal olid tumedad juuksed, peenike piht ja suured rinnad. Ta oli just turismi alal kraadi saanud ja armastas matkamist. Ta vedas Tommit pidevalt mägedesse ja Unnari meelest oli Tommi nagu teine inimene. Aga kui ta sellest juttu tegi, ütles Tommi, et asi pole mägitatkades, vaid seksis. Tommi oli näidanud talle sügavalt magava paljaste rindadega Helena fotosid ja kõminal naernud.

Unnar oli suurepäraselt teadlik, et tema mõtted olid pealiskaudsed. Pärast pikka abielu ei oleks sellised asjad pidanud olulised olema, aga olid siiski. Ja talle ei käinud närvidele mitte ainult Laufey välimus. Naine oli muutunud: ta ei olnud enam see lõbus, muretu, seiklushimuline inimene, kes ta kunagi oli olnud.

Mõnikord oli mehel tunne, et neil polnud peale laste enam midagi ühist, lapsed peavad ju kunagi välja kolima. Siis jäävad nad kahekesi ja Unnaril polnud aimugi, millest nad siis räägivad.

„Mis on?“ küsis Laufey, märgates, et mees vahib teda. Naine kastis pool küpsist kohvisse ja toppis suhu.

„Ei midagi,“ vastas Unnar.

„Pohmell on nii hull, mis?“

„Oled kindel, et tahad selle küpsise ära süüa?“ andis mees vastu. „Ma arvasin, et sul on dieet.“

Laufey heitis talle tüdinud pilgu ja pöördus kõrvale.

Kile, visa heli tungis tema unenägudeta unne. Elma surus näo patja, ta ei olnud veel valmis ärkama. Paus, siis algas kisa uuesti, ja Elma sai aru, et see oli uksekell. Ta tõsis voodist, mässis end flanelihommikumantlisse ja läks uksele. Minnes märkas ta oma peegelpilti ja krimpsutas nägu. Padjast ludusse surutud juuksed kleepusid näole, laud olid paistes ja tumedad varjud silmade all ulatusid põskedele.

Dágný ilme järgi otsustades ei jäänud noorema õe seisukord tal märkamata.

„Mis juhtus?“ küsis Dágný murelikult, kui koos kahe väikese poja, Alexanderi ja Jökulliga sisse astus. „Oled sa haige? Või... ära räägi... käisid eile õhtul linna peal?“

„Kas sa alles ärkasid?“ küsis Alexander, enne kui Elma vastata jõudis. „Aga kell on nagu *tõsiselt* palju, mees.“ Ta vahtis suu ammuli ja rõhutas sõna „tõsiselt“.

„Jah, ma tean, aga ma olin terve öö üleval,“ ütles Elma poisi heledaid juukseid sasides. Pärast tavatult ilusat Islandi suve olid poisi juuksed heledaks pleekinud ja nahk kuldpruuniks päevitunud. Elma tõstis pilgu õele. „Ära muretse, ma ei lõbutsenud – ma lihtsalt ei saanud magada.“

„Või nii. Muide, kas kuulsid tulekahjust...?“ Dágný pilk hüppas Elmalt kaugemale ja ta oigas. „Jökull, ära tee seda sahtlit lahti!“

Peagi kolmeseks saav Jökull oli võtnud suuna kõige huvitavamale asjale tädi korteris. Küpsisesahtel oli kenasti käeulatuses ja külla tulles tegi poiss selle alati lahti ja võttis küpsist.

„Oh, Elma, kas sa ei võiks küpsiseid kuhugi mujale panna?“ küsis Dágný tüdinult ja jälgis, kuidas Jökull küpsisepuru köögi-põrandale pudistas.

„Mina ei taha küpsist,“ teatas Alexander. „Treener ütleb, et kui tahad heaks jalgpalluriks saada, pead tervislikult sööma.“

Elma kergitas kulmu. „Kas seitsmeaastane peaks tõesti sellise asja pärast muretsema?“

„Jah, loomulikult, mees,“ ütles Alexander. Viimasel ajal võrtsitasid tema sõnavara uued väljendid ja slängisõnad. Viimane mood oli lõpetada kõik laused sõnaga „mees“. „Kas sa riidesse ei panegi, Elma? Etendus algab kohe, mees.“

Elma vaatas kella ja nägi, et nad jäävad hiljaks, kui kohe minema ei hakka. Ta oli lubanud viia õepojad kohalikku kinno etendust vaatama.

„Andke mulle viis minutit ja ma olen valmis.“

„Sul läheb kauem kui viis minutit,“ ütles Dágný ja nüüd oli tema kord kulmu kergitada.

„Kuule, Jökull, võta veel üks šokolaadiküpsis!“ Elma paitas väikese poisi pead, läks magamistuppa ja hakkas riideid selga tirima. „Mis tulekahjust sa rääkisid?“ hüüdis ta õele, aga just siis hakkas tema mobiil helisema.

See oli tema ülemus Hörður, Lääne-Islandi kriminaalpolitsei ülem, ja peagi sai selgeks, et täna ta küll ühtegi etendust vaatama ei lähe.

Maja oli ülimumbosa arhitektuuriga, suurte akende ja kahe auto garaažiga. Seinad olid eri kõrguses ja katus järsu kaldega, mis viitas tavatult kõrgetele lagedele. Tahutud kividest aktsentsein rõhutas efektset muljet, meenutades Elmale maju arhitektuuri- ja disainiajakirjades, mida tellis tema sõbranna. Maja ümbritses suur aed ja selle juures oli veranda, mida ilmselt eriti ei kasutatud. Polnud aiamööblit, grilli ega mingit muud kola, mida leidis naaberaedades. Tulekahjustused piirdusid maja esiosaga: ühe akna klaas oli purunenud ja haigutavast august kiirgasid mustad viirud.

Nad olid Akranesi uues Skógahverfi rajoonis. See oli suurte majadega vaikne elurajoon, kus elasid põhiliselt perekonnad,

kaasa arvatud Elma sõbranna, kes luges disainiajakirju ja kellel oli kolm last. Sel suvel olid nad tema terrassil istunud ja kohvi joonud. Ilusa ilmaga kihasid ümbruskonna aiad elust, lapsed hüppasid batuutidel või mulistasid kuumaveevannides.

Teel sündmuskohale oli Hörður Elma juhtunuga kurssi viinud. Öösel oli puhkenud tulekahju ühes magamistubadest, kus magas üks noormees. Naaber oli tuld nähes hädaabinumbrile helistanud, aga ehkki tuletõrje jõudis kiiresti kohale, ei jõutud poissi päästa.

„Tema nimi oli Marinó Finnsson ja ta oli kaksikümmend,“ ütles Hörður, kui nad autost välja tulid. „Tema vanemad olid Borgarfjörðuris hotellis ja kaksikõde oli oma kallima juures, nii et poiss oli üksi kodus. Tulekahju sai ilmselt tema toast alguse.“

„Sealt?“ küsis Elma katkisele aknale osutades.

„Jah, see on tema tuba,“ vastas Hörður. „Kriminalistid on praegu seal. Rääkisin nendega hommikul ja nad on üsna kindlad, et tegemist on süütamisega. Kui tuletõrjujad kohale jõudsid, oli Marinó alles voodis.“

Võib-olla oli asi tema kujutlusvõimes, aga Elma meelest oli siin tavatult vaikne. Ringi vaadates nägi ta paari uudishimulikku silmapaari neid jälgimas. Ühe maja juures oli Islandi lipp pooles mastis.

„Kas majas oli suitsuandur?“ küsis ta.

„Jah, oli. See äratas naabrid.“

„Aga Marinó ei ärganud?“

„Ei,“ ütles Hörður, „ilmselt mitte. Tema toas oli andur, mis pidi kohe tööle hakkama. Tavaolukorras oleks tal olnud aega välja minna või vähemalt võiks nii arvata. Aga kui ma tuletõrjeülemaga rääkisin, ütles ta, et teinekord sõltub kõik siiski sekunditest.“

„Kas nad said kohe aru, et see oli süütamine?“

„Nad hakkasid üsna ruttu seda kahtlustama,“ ütles Hörður välisust avades. „Aga nagu ma ütlesin, sai tuli alguse Marinó

toast, mis on kummaline, kui tegu on süütamisega. Välisuks oli lukus, nii et minu meelest ei ole tõenäoline, et keegi võis kutsumata siseneda. Kui kõnealune isik just ära minnes ust enda järel lukku ei pannud.“ Hörður kummardus Elmale veidi lähemale ja lisas: „Aga muidugi on võimalik, et ohver süütas tulekahju ise.“

„Ju vist,“ ütles Elma pärast pausi. „Või, et süütaja pääses majja.“

Finnur ei talunud oma ema korterit. Ta ei kannatanud punast sametdiivanit elutoas, maali väikesest tüdrukust oja ääres, sinise-ruudulist päevatekki laial voodil. Kogu sisutus haises kergelt suitsu järele, ehkki ema oli suitsetamise maha jätnud umbes samal ajal, kui Finnuri isa kopsuvähile alla vandus.

Kui ta laps oli, rippus maja kohal rõhuv vaikus, kuigi televiisor üürgas pidevalt. Vanemad veetsid päevi teleka ees vedeledes. Mõlemal oli ametlikult puue, nad elasid väikesest sissetulekust, ent alkoholi ja suitsu jaoks jätkus siiski alati raha. Finnur oli varakult selgeks saanud, et ainus reegel oli: ära puutu ema jooki. Ja ära puutu isa jooki. Muidu võis ta ükskõik kui kaua ões olla, eeldusel, et ta hommikul vanemaid ei sega, sest siis oli neil alati pohmell. Nad ei olnud tema vastu kunagi õelad, mitte otseselt, aga nende ükskõiksus oli pigem hullempi.

Finnur oli juba väiksena andnud endale lubaduse, et põgeneb sellest jubedast elust esimesel võimalusel ega muutu kunagi oma vanemateks. Ta oli sõna pidanud. Ta oli nelikümmend viis, oli üheksateistkümnendast eluaastast kaine olnud ja oli rahaliselt väga hästi kindlustatud.

Kui ta aastate jooksul oma kasvavat pangaarvet jälgis, oli tal olnud tunne, nagu kasvaks ta samas pikemaks. Ta oli tundnud uhkust ja jõudu nagu üks elu võitjatest.

Aga mida ta tegelikult võitnud oli? küsis ta endalt nüüd käes fotot uurides. Kus ta võit oli?

Fotol hoidis viieaastane Marinó süles kassipoega, kelle kaksikud olid jõuludeks saanud. Ehkki Marinó oli neile kuude kaupa peale käinud, et nad kassi võtaksid, oli ta närviliseks muutunud kohe, kui loom talle sülle pandi, ja hirm peegeldus tema näol. Poisi silmad olid suured, keha pinges, nagu ootaks, et kass ajab küüned välja ja küünistab teda. Finnur silitas sõrmega fotot ja igatses poega veel viimast korda puudutada.

Marinó surmast kuulmisest saati oli tal tunne, nagu vajuks ta põhjatusse sügavikku. See ei saanud tōsi olla, et tema poega ei olnud enam olemas. Kuidas sai maailm ilma Marinóta edasi kesta?

Ta tundis rinnus torkivat valu. Korra lasi ta leinal end alla suruda, aga hetk hiljem lõi temas lõkkele raev.

See ei olnud õnnetus. Keegi oli seda tema pojale meelega teinud ja Finnur arvas teadvat, kes see oli. Ta avas oma sülearvuti, leidis vanad e-kirjad ja luges uuesti vihaseid sõnumeid. Need ei olnud talle õigel hetkel mõjunud; teiste inimeste probleemid ei tundunud tol ajal olulised. Nagu tema arvas, oli tegemist mingi haleda, haige inimesega, kes ei julgeks iial oma ähvardusi ellu viia. Aga nüüd nägi ta asju teisiti.

Ta sisestas saatja nime otsingumootorisse ja salvestas aadressi. Siis pani ta sülearvuti kinni ja võttis uuesti foto, sukeldus mälestustesse minevikust, mida ta iial tagasi ei saa.

„Ma ei saa sellest aru,“ ütles Marinó ema Gerđa, käed väri-semas, kui ta veeklaasi käest pani. „Ma ei saa aru, mis juhtus. Asi pidi olema juhtmetes. Tuli Marinó toas vilkus pidevalt ja ma ütlesin...“

„Ei,“ sekkus Hörður kiirustades. „Miski ei viita sellele, et tulekahju põhjustasid juhtmed.“

Gerđa sulges silmad, hingas pikalt ja ebakindlalt sisse. Elma nägi, kui raske tal oli end kontrollida.

Nad istusid Finnuri vana ema Agnese korteris. Kui Agnes Elmale ja Hörðurile ukse avas, olid tema liigutused aeglased ja

nägu kangestunud. Muidugi ei olnud antud olukorras millegi peale naeratada, aga Elmale jäi mulje, et Agnes ei oleks nagunii naeratanud, olgu olukord milline tahes. Vana naine oli sõnagi lausumata elutoa poole osutanud ja ise teise tuppa kadunud ning ukse enda järel kinni pannud.

„Kriminalistid alles vaatavad sündmuskohta üle,“ ütles Hörður, „aga ma kardan, et üsna kindlalt on tegemist süütamisega.“

„Aga see on võimatu,“ ütles Gerða jahmunult. „Kes...?“

„Ma kardan, et me ei tea veel, kes süüdi oli,“ ütles Hörður. „Aga me leidsime kergesti süttiva materjali jälgi ja tule levik viitab samuti süütamisele. See tähendab, et tuli levis palju kiiremini kui tavaolukorras.“

Tuppa laskus vaikus, kell löi täistundi ja kõik tõstsid pilgu. Kõik peale Finnuri. Lühike, hapra kehaehitusega mees, kes istus kangelt diivanil, näis olevat miilide kaugusel. Tihedad puhmaskulmud andsid talle üsna kurva ilme.

„Kus te laupäeva öösel olite?“ küsis Elma vaikust katkestades.

„Me olime Borgarfjörðuris hotellis,“ vastas Gerða, viidates maakohale suure fjordi ääres umbes kolmekümne kilomeetri kaugusel Akranesist.

„Mis selle hotelli nimi on?“

„Hótel Húsafell. Jõudsime sinna reede pärastlõunal kell viis ja jäime kaheks ööks. Me käisime, ee... Krauma looduslikes kuumaveeallikates ja sõime hotelli restoranis.“

„Kas te mäletate, millal te viimati Marinóga rääkisite?“ küsis Elma.

„Ta helistas laupäeval pärast keskpäeva, ei leidnud oma ujumispükse. Ta kavatses spordiklubis käia ja tahtis pärast kuumaveevanni minna.“

„Kas ta tundus kuidagi teistmoodi kui tavaliselt?“

„Ei,“ vastas Gerða. „Ei tundunud.“

„Aga paaril viimasel päeval või nädalal?“

„Ei,“ ütles Finnur järsku. „Midagi ei olnud teistmoodi.“

„Tegelikult oli ta veidi hajevil, Finnur,“ ütles Gerða vaikselt. „Kui mõtlema hakata, ei olnud ta eelmisel nädalal kuigi palju kodus. Ta käis õhututi väljas ja tuli hilja.“

„Oli see tavaline?“

„Noh, seda juhtus, aga mitte kuigi tihti.“

„Kas teil jäi mulje, et teda vaevas miski?“

„Ausalt öeldes ma ei mõelnudki sellele,“ ütles Gerða. „Aga kui te seda mainite...“

„See oli tühiasi!“ Finnur kõlas peaaegu vihaselt. „Teda ei vaevanud miski: tal polnud midagi viga. Ta oli täpselt sama-sugune nagu ikka. Täpselt...“ Tema hääl murdus ja ta pööras näo kõrvale.

„Kas teile tuleb meelde keegi, kes oleks tahtnud Marinóle viga teha?“ küsis Elma. „Oli tal hiljuti kellegagi tülli läinud?“

„Ei,“ vastas Gerða ruttu. Ta tõmbas ninaga ja võitles pisa-ratega. „Marinó ei olnud selline, keegi ei kandnud tema peale vimma. Ta oli hea õpilane, tal olid toredad sõbrad, ta elas väga tavalist elu. Ta... ta oli auahne, tal oli oma arvamus poliitika kohta, ta mängis saksofoni ja tahtis IT-alal töötada. Ja teda huvitas ka ajalugu ja kreeka filosoofia – ta luges kõik need Platoni ja Aristotelese raamatud läbi. Tal ei olnud mingeid pahandusi.“

„Marinó oli just alustanud infotehnoloogia õpinguid Islandi ülikoolis,“ ütles Finnur, kes oli oma hääle kontrolli alla saanud. „Nagu mu naine ütles, ei olnud tal kunagi mingeid pahandusi, kui te üritate sellele vihjata. Ta ei olnud halvas seltskonnas, ei tarvitanud narkootikume ega midagi sellist.“

„Kes ta sõbrad olid?“

„Marinól olid kooliajast saati samad sõbrad,“ ütles Gerða kiiresti pisarat pühkides. „Ísak, Andri ja Fríða – Marinó kaksik-õde. Oh, ja Fríða sõbranna, Sonja.“

Elma küsis nende täisnimesid ja märkis need üles.

„Kellel on pääs teie majja?“ küsis ta järgmiseks.

„Ainult meil.“ Gerða vaatas oma mehe poole.

„Jah, ainult meie perel,“ kinnitas Finnur. „Miks te küsite?“

„Uks oli lukus, kui tuletõrjujad kohale jõudsid,“ ütles Elma, „aga tuli süüdati majas sees.“

„Ma ei saa aru,“ ütles Gerða. „Mida see tähendab?“

„Me mõtlesime, kas Marinó võis ukse lukust lahti unustada ja süütaja pani selle ära minnes kinni,“ ütles Elma. See mõte ei tundunud talle väga veenev, aga tal ei tulnud muud pähe. Kui tulekahju süütas keegi väljaspoolt perekonda, pidi ta loogiliselt võttes kuidagi sisse pääsema. Elma kahtles, kas Marinó oli ta vabatahtlikult sisse lasknud, kui ta oli voodis olnud.

„Ei, see ei saa õige olla,“ ütles Finnur.

„Et ta ukse lukust lahti jättis?“

„Ei, mitte see. Uks ei lukustu automaatselt – selleks tuleb võtit kasutada.“

„Saan aru.“ Elma nihutas end toolil. „Niisiis pidi keegi ukse väljapoolt võtmega lukku panema.“

„Aga...“ Gerða nihkus diivani serva poole, „aga võtmed on ainult meil.“

„Olete selles täiesti kindel?“ küsis Elma.

„Jah, ainult meil ja kaksikutel,“ ütles Gerða. „Oi, ja Agnesel, Finnuri emal.“

Hörður kõhatas ja Elma sai aru, et tal on ebamugav järgmist küsimust esitada. „Kas Marinó kasutas mingeid narkootikume?“

„Narkootikume?“ kordas Finnur tõredalt. „Ei, ei kasutanud.“

„Kas majas oli ravimeid?“

„Mida... miks te seda küsite?“ Gerða näis olevat segaduses.

„Mõtlesin lihtsalt, kas Marinó võis kogemata mõnd ravimit võtta,“ ütles Hörður. „Võttis näiteks kogemata mingeid tablette, pidas neid valuvaigistiteks.“

„Ma ei tea, millele te vihjate,“ ütles Finnur vihaselt, „aga ma ütlesin teile, et Marinó ei kasutanud narkootikume. Tal polnud sedasorti probleeme.“

„Kas teie meelest on võimalik, et ta võis tulekahju ise süüdata?“ küsis Hörður ettevaatlikult.

„Nüüd aitab. Ma ei kavatse seda rohkem taluda!“ Finnur kargas püsti, huuled kokku surutud.

Hörður kiirustas lisama: „Ma küsin, sest teie poeg ei paistnud ärkavat, kui suitsuandur tööle hakkas, ehkki see oli piisavalt vali, et naabreid häirida. Nagu ma ütlesin, lamas Marinó ikka veel voodis, kui tuletõrjujad kohale jõudsid, ega paistnud olevat teinud ühtki katset tõusta.“

Vestlus Marinó vanematega oli oma osa nõudnud. Elma pelgas alati lähedastele delikaatsete küsimuste esitamist, aga seda ei saanud vältida. Kõige ebamugavamad küsimused olid tavaliselt kõige tähtsamad, aga inimesed reageerisid neile väga erinevalt. Lõpuks oli Finnur vihast vahutanud. Ta oli sõnagi lausumata teise tuppa tormanud ja jätnud oma naise Gerða neid ukse juurde saatma.

Marinó vanematel oli loomulikult raske uskuda, et keegi võis keset ööd poisi tuppa minna, tule süüdata, minema kõndida ja ukse enda järel lukku panna – seda kõike Marinót äratamata. Ent Elma ei kavatsenud seda võimalust välistada; oli oluline avatud suhtumist säilitada.

Gerða rääkis neile, et ainsat komplekti tagavaravõtmeid hoiti ühe müürikivi taga peidus. Nii et oli võimalus, ükskõik kui väike, et keegi võis võtmed leida ja majja minna. Võib-olla naaber, kes teadis, kus neid hoiti. Elma kaalus ka võimalust, et Marinól oli tüdruk, kellest vanemad ei teadnud. See oli ainus talle pähe tulnud seletus, miks poiss võis kellegi sisse lasta ja siis voodis lamada.

„Milline kivi see sinu meelest on?“ küsis Sævar.

„Gerða ütles, et see on üsna suur, akna all,“ ütles Elma.

Pärast külaskäiku Marinó vanemate juurde oli Elma oma kolleegi Sævari jaoskonnast peale võtnud. Hörður oli jäänud

oma kabinetti, öeldes, et vaatab enne kojuminekut pressiteate üle. Elma ei saanud aru, miks ta üldse tööl oli, arvestades, et Gígja surmast oli möödas nädal. Kui ta Hörðuriga eelmisel nädalal rääkis, oli mees maininud, et võtab mitu kuud vabaks, aga täna hommikul, järgmisel päeval pärast matuseid, oli ta jaoskonda ilmunud. Elma igatses talle öelda, et ta enda vastu leebe oleks, aga ei osanud seda taktitundeliselt teha.

„Need kõik on üsna suured,“ märkis Sævar.

Tal oli õigus. Hulk suuri kive oli kaunistuseks maja seina äärde ritta seatud.

„See pole halb peidukoht,“ märkis Elma. „Suurem osa inimesi paneb oma võtmed lillepotti või lambi peale ukse kohal.“

Kui ta väike oli, võttis ta tagavaravõtme lillepotist välisukse kõrval – neil harvadel juhtudel, kui tal seda vaja oli. Tavaliselt ei olnud nende maja uks lukus, ükskõik kas keegi oli kodus või mitte.

Elma pani kummikindad kätte ja pööras kõige suurema aknaaluse kivi ringi. Kivi all polnud midagi ja ta võttis järgmise.

„Siin pole mingeid võtmeid,“ ütles ta viimaks. End sirgu ajades silmitses ta ümbrust.

Tänaval oli tavatult tihe liiklus: mööduvad autod vähendasisid kiirust, küllap selleks, et tulekahju tekitatud kahjusid näha. Uudis eelmise öö tulekahjust oli levinud kiiresti ja täna oli see kogu riigi meedias.

Kui Elma enne läbi linna sõitis, oli ta märganud, et paljud lipud olid pooles mastis. Ehkki ta teadis Akranesi-suguses väikeses kogukonnas kasvamise paljusid miinuseid, oli sel ka plusse ja solidaarsustunne oli ilmselt üks suurimaid. Kui iganes midagi halba juhtus, tõi see kohalikud kokku.

Elma püüdis mitte liiga palju Marinó pere ja sõprade peale mõelda. Tema ja Sævar pidid keskenduma juhtumi lahendamisele ja nende esimene samm oli naabritega rääkida. Kui veab, võis mõni neist näha midagi, mis seda kohutavat tragöödiat selgitaks.